

TOELICHTING

Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2016

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Om te voorkomen dat de omschrijving van terugkerende begrippen in de verordening moeten worden herhaald, is in deze bepaling een aantal begrippen eenmalig gedefinieerd.

Artikel 2. Instelling en werkwijze raadscommissies

In dit artikel is de instelling van raadscommissies geregeld.

Artikel 3. Taken

De taken van de raadscommissies zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester.

De taak om de besluitvorming van de raad voor te bereiden komt tot uitdrukking in de taak advies uit te brengen over een voorstel of onderwerp. De raadscommissie kan ook uit eigener beweging advies aan de raad uitbrengen, ook dit advies kan aanleiding zijn voor besluitvorming in de raad. De taken van de raadscommissie zijn in essentie dezelfde als die van de raad, die van kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend orgaan.

De commissie kan zelf initiatieven ontplooiën om aan aanvullende informatie te komen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bedrijfsbezoeken, inloopavonden, politiek café.

Artikel 4. Samenstelling

De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Wel schrijft artikel 82, derde lid, van de Gemeentewet voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen.

Elke fractie kan maximaal zes leden voordragen voor benoeming. Dit kunnen zowel raadsleden als commissieleden niet-zijnde raadsleden zijn. Indien de fractie uit meer dan zes raadsleden bestaat kunnen alle raadsleden voorgedragen worden voor benoeming als commissielid.

De leden voor de raadscommissies worden door de raad benoemd. De commissieleden niet-zijnde raadsleden leggen na benoeming in de raadsvergadering de eed of verklaring en belofte af voor de werkzaamheden in de raadscommissies alvorens zij starten met die werkzaamheden.

Zoals uit het derde lid blijkt, hoeven de leden van een raadscommissie geen raadslid te zijn. Wel moeten de politieke groeperingen (fracties) de commissieleden voordragen. Daarnaast moeten de commissieleden op de kandidatenlijst van de betreffende fractie hebben gestaan. Dit in verband met de 'kenbaarheid' (kiezerslegitimiteit) van de kandidaten bij de burgers.

De commissieleden kunnen naar eigen inzicht van de fractie ingezet worden voor de commissievergaderingen. Dit betekent dat de fractie per vergadercyclus een keuze dient te maken wie van de benoemde commissieleden deelneemt aan de vergaderingen, aangezien per commissievergadering maar twee (oriënterende fase) of drie (meningvormende fase) leden per fractie daadwerkelijk aan de vergadertafel mogen plaatsnemen en er maar één daadwerkelijk het woord mag voeren over een onderwerp.

Het is mogelijk dat de raad (moet) besluit(en) een voorgedragen lid niet te benoemen tot lid van een commissie. Dit kan het geval zijn wanneer een "burgerlid" niet voldoet aan de vereisten van de Gemeentewet (zie de toelichting op het vierde lid). Andere redenen om een dergelijke benoeming achterwege te laten zijn niet aan de orde.

Artikel 5. Benoeming voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

Artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet schrijft voor dat de voorzitter van een raadscommissie raadslid moet zijn. Om die reden bepaalt artikel 5, eerste lid, dat de raad de voorzitters en hun plaatsvervangers "uit zijn midden" benoemt.

Op basis van het tweede lid, is de voorzitter geen lid van de raadscommissie die hij op dat moment voorziet. Op deze wijze kan de voorzitter zich concentreren op zijn taak als (technisch) voorzitter en zijn tijd en energie aanwenden voor het bewaken van de positie van de raadscommissie. Hij hoeft zich niet te bekommeren om de inbreng van zijn fractie in de raadscommissie.

Het ligt voor de hand dat de (plaatsvervangend) voorzitters, evenals de leden van de raadscommissies in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling worden benoemd, aangezien de zittingsperiode van de voorzitters en de leden aan het einde van de zittingsperiode van de raad eindigt (artikel 6, eerste lid).

Artikel 6. Zittingsduur en vacatures

De zittingsperiode van de commissieleden en de voorzitters is even lang als de zittingsperiode van de raadsleden. De benoeming eindigt derhalve van rechtswege; de raad hoeft hen niet te ontslaan.

Op grond van het tweede lid eindigt het (buitengewoon) lidmaatschap van een raadscommissie eveneens van rechtswege indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 4, vierde lid, gestelde eisen en indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die blijkens een schriftelijke verklaring aan de voorzitter van de raad niet meer vertegenwoordigd is in de raad.

De raad kan een lid van een raadscommissie op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen, ontslaan. Deze situatie kan zich voordoen in geval van een splitsing van een fractie. De ontstane nieuwe fractie heeft dan overigens op grond van artikel 4, eerste lid, recht op eigen leden.

De raad kan een voorzitter van een raadscommissie ook zonder voorstel van een fractie ontslaan, bijvoorbeeld indien de voorzitter niet meer het vertrouwen van de meerderheid van de raad bezit. Het vijfde en zesde lid voorzien in de situatie van een tussentijdse vacature, hetzij door ontslag hetzij door overlijden.

Artikel 7. De commissiegriffier

Iedere raadscommissievergadering wordt ondersteund door een commissiegriffier. Een medewerker of een externe kan ook door de raad als commissiegriffier worden benoemd. In principe neemt de commissiegriffier niet deel aan de beraadslagingen.

Artikel 8. Vergaderfrequentie

De raadscommissievergaderingen vinden plaats op een vaste dag en tijd, voorafgaand aan de vergaderingen van de raad. De oriënterende vergaderingen worden in parallelsessies gehouden. De daaropvolgende vergadering betreft de raadsbrede meningvormende commissievergadering. De vergaderdata zijn opgenomen in een jaarschema dat door het presidium wordt vastgesteld.

Hoofdstuk 2. Vergaderingen

Paragraaf 1. Voorbereidingen

Artikel 9. Oproep en voorlopige agenda en aanvullende agenda

In lid 5 is geregeld dat de agendacommissie de voorlopige agenda's voorbereidt, waarbij de behandelzeiten per onderwerp worden toegevoegd.

Bij het opstellen van de agenda's wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de beschikbaarheid van de portefeuillehouders bij de verschillende onderwerpen.

Afhankelijk van de te verwachte publieke belangstelling voor een onderwerp, kan de agendacommissie besluiten dat een onderwerp in de raadzaal worden behandeld.

De leden van een raadscommissie ontvangen een oproep inclusief de agenda voor een vergadering en de stukken tenminste een week voor de vergadering. Indien in spoedeisende gevallen een

aanvullende of gewijzigde agenda wordt opgesteld, bedraagt deze termijn minimaal 48 uur voor een vergadering. Er kan voor andere termijnen worden gekozen. In voorkomend geval zal de termijn zodanig moeten zijn dat de leden van een raadscommissie in staat zijn om de stukken te lezen.

Artikel 10. Ter inzage leggen van stukken

Naast de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, worden stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, op het gemeentehuis ter inzage gelegd. In de openbare kennisgeving wordt vermeld waar de stukken liggen. Originele stukken moeten uiteraard bij de gemeente blijven berusten. Stukken waarop geheimhouding rust, kunnen leden van raadscommissies bij de griffie inzien.

Artikel 11. Openbare kennisgeving

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet moet de voorzitter van een raadscommissie tegelijkertijd met de oproep de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering ter openbare kennis brengen. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken worden tegelijkertijd met de oproep en op een bij openbare kennisgeving aan te geven plaats ter inzage gelegd.

Paragraaf 2. Ter vergadering

Artikel 12. Presentielijst

De presentielijst is bedoeld om vast te stellen wie er aan de vergaderingen deelnemen, en de vergoedingen voor de leden van een raadscommissie niet-zijnde raadsleden te kunnen bepalen.

~~Alleen die commissieleden niet-zijnde raadsleden die aan de vergadertafel zitting hebben, ontvangen de daarvoor vastgestelde vergoeding per commissieavond. Aanwezigheid in de vergaderzaal is op zichzelf niet voldoende voor het ontvangen van presentiegeld.~~ Presentiegeld wordt eenmalig verstrekt, ook als aan (delen van) meerdere commissievergaderingen op een avond wordt deelgenomen.

Artikel 13. Opening vergadering en quorum

Artikel 20 van de Gemeentewet regelt het vergaderquorum van de raad. Voor de raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Dit artikel voorziet hierin. Indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is en de presentielijst heeft getekend, kan worden vergaderd.

Het derde lid voorziet in een regeling voor een nieuwe vergadering indien het quorum niet bereikt is, anders zou de afwezigheid van leden van een raadscommissie de voortgang van werkzaamheden kunnen belemmeren. Uiteraard staat op het moment dat de voorzitter bepaalt op welke datum en tijdstip, nog niet vast op welk moment de schriftelijke oproep uitgaat. Indien er enkele dagen tussen de twee vergaderingen zitten, mag er vanuit worden gegaan dat het mogelijk is om 24 uur van tevoren een schriftelijke oproep te versturen. De voorzitter zal natuurlijk zo mogelijk overleggen met de raadscommissie over de datum van een nieuwe vergadering.

Artikel 14. Verslag

Het concept-samenvattend verslag wordt tegelijkertijd met de oproep verstuurd aan de raads- en commissieleden. De voorzitter, de leden en de collegeleden hebben het recht een voorstel tot wijziging te doen. Het is aan de raadscommissie om te beslissen of een voorgestelde wijziging of aanvulling geaccepteerd wordt, aangezien de raadscommissie het verslag vaststelt. Hierover kan gestemd worden (iedere aanwezige fractie heeft één stem). Bij meerderheid van stemmen wordt de wijziging of aanvulling overgenomen.

Artikel 15. Deelname aan de beraadslaging door anderen

Deze bepaling is noodzakelijk in verband met het in artikel 22 van de Gemeentewet geregelde verschoningsrecht, dat in artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op leden van raadscommissies en andere personen die aan de beraadslagingen deelnemen. Het is uiteraard ook mogelijk dat een raadscommissie bepaalt dat een bepaalde functionaris in bepaalde gevallen altijd aan de beraadslaging mag deelnemen). Het gaat in deze bepaling om anderen dan de leden, de voorzitter, de burgemeester en de wethouders. Deze hebben op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet de mogelijkheid om aan de beraadslagingen deel te nemen. Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld de secretaris uitgenodigd worden. Uiteraard hebben deze andere sprekers niet dezelfde rechten als de leden. Een andere

spreker heeft onder meer geen recht om een voorstel over de spreektijd of over de orde van de vergadering.

Artikel 16. Spreekrecht burgers

De burgers die van het spreekrecht gebruik willen maken kunnen dit tot het begin van de commissievergadering melden bij de commissiegriffier. Er kan ingesproken worden over alle voorstellen aan de raad, ook die waartegen bezwaar en beroep openstaat. Dit recht vervalt als er daadwerkelijk een besluit is genomen.

Naast de mogelijkheid voor inspraak bestaat er ook de mogelijkheid voor een rondetafelgesprek. Dit kan plaatsvinden voorafgaand aan een meningvormende vergadering. Bij een rondetafelgesprek is ruimte voor dialoog: inwoners, vertegenwoordigers van verenigingen, organisaties en de verantwoordelijke portefeuillehouder kunnen na het inspreken op informele wijze in gesprek gaan met de inspreker. Binnen een vooraf bepaalde tijd kunnen tijdens de rondetafelgesprekken verschillende onderwerpen die door insprekers worden aangedragen worden besproken. Tijdens de rondetafelgesprekken worden geen besluiten genomen. Van het rondetafelgesprek wordt een audioverslag gemaakt.

Artikel 17. Uitkomst van de behandeling van een onderwerp

Dit artikel is opgenomen om helderheid te geven in de vervolgbehandeling van een onderwerp. De voorzitter heeft een belangrijke rol in de vaststelling van het vervolg van de behandeling van een raadsvoorstel. Elk raadsvoorstel passeert de oriënterende commissie, de meningvormende commissie en de raadsagenda. Een voorstel dat na de oriënterende vergadering verder geen bespreking behoeft, wordt als hamerstuk op de agenda van de meningvormende vergadering geplaatst, waarna het (ook als hamerstuk) op de raadsagenda wordt geplaatst.

De fracties kunnen in de meningvormende commissie kenbaar maken of zij het voornemen hebben een amendement of een motie voor te bereiden voor de raadsvergadering. Tijdens de behandeling in de raadsbrede meningvormende commissie kan het college advies gevraagd worden over voorgenomen moties of amendementen of als er nog onduidelijkheden zijn bij het voorstel.

Artikel 18. Voorstellen van orde

Ieder lid heeft te allen tijde het recht een voorstel van orde te doen. De beslissing of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde is aan de betreffende raadscommissie. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raadscommissie. Bij het staken van stemmen - waarbij elke fractie 1 stem heeft - is het voorstel niet aangenomen (artikel 32, vierde lid Gemeentewet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een (overleg) pauze.

Paragraaf 3. Besloten vergaderingen

Artikel 19. Toepassen verordening op besloten vergaderingen

Bij bepalingen die van overeenkomstige toepassing zijn kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken en voorstellen van orde. De bepalingen van deze verordening zijn echter niet van toepassing, voor zover de toepassing van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal een raadscommissie moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in artikel 86 van de Gemeentewet wordt opgelegd dan wel opgeheven.

Artikel 20. Verslag besloten vergadering

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet is artikel 23 van overeenkomstige toepassing. Het vierde lid van artikel 23 van de Gemeentewet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de raad en in casu dus een raadscommissie anders beslist. In aanvulling hierop bepaalt het eerste lid dat het verslag van een besloten vergadering ter inzage ligt bij de griffier. De raadscommissie beslist over het openbaar maken van de samenvatting.

Artikel 21. Geheimhouding

Hetgeen besproken wordt in een besloten vergadering, valt niet van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. Daarvoor is toepassing van de procedure volgens artikel 86 van de

Gemeentewet nodig. Niet alleen een raadscommissie kan geheimhouding opleggen, ook de voorzitter van een raadscommissie, het college en de burgemeester kunnen geheimhouding aan een raadscommissie opleggen. Overigens kan een raadscommissie ook geheimhouding opleggen aan de raad of het college ten aanzien van stukken die zij aan de raad of het college overlegt (artikel 25, tweede lid, en artikel 55, tweede lid, van de Gemeentewet). De geheimhouding geldt ten aanzien van een ieder die aanwezig is bij een besloten vergadering of die kennis draagt van stukken ten aanzien waarvan geheimhouding geldt. De geheimhouding geldt totdat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd of de raad haar opheft.

Artikel 22. Opheffing geheimhouding

Zoals uit de toelichting op artikel 22 blijkt kan de raad de geheimhouding die een raadscommissie aan de raad oplegt, opheffen. In deze bepaling is een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Paragraaf 4. Toehoorders en pers

Artikel 23. Toehoorders en pers

Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelen dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet, het derde lid van dit artikel voorziet hierin.

Artikel 24. Geluid- en beeldregistraties

Aangezien de vergaderingen van een raadscommissie in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Artikel 25. Uitleg verordening

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 26. Inwerkingtreding en citeerregel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 27. Intrekken oude verordening

Dit artikel behoeft geen toelichting.